

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Naziv originala:

Людмила Филипова

СТЪКЛЕНИ СЪДБИ

Copyright © 2008 by Ludmila Filipova

Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje Alnari d.o.o.

ISBN 978-86-7710-868-7

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Staklene
S U D B I N E

LJUDMILA FILIPOVA

Preveo Dalibor Sokolović

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2012.

Umesto posvete

Svesna sam da jedna knjiga neće promeniti svet, ali će možda hiljade porodica, pošto je pročitaju, moći da donesu ispravnu odluku o budućnosti svoje dece i čovečanstva. Možda će i mnogi lekari i specijalisti za asistiranje reproduktivne tehnologije razmisliti o posledicama svojih postupaka. Možda će čak neko i odbiti da se bavi tim unosnim poslom u ime čiste savesti. A možda će neko negde u svetu osetiti moralnu obavezu da se bori za pravo na bolji život „staklene dece“.

Možda će hiljade stati uz njega.

A to je već veliki korak.

Otprilike petog dana od oplodnje jajne ćelije, dobijena blastocista izleže se iz tankog omotača u kojem se do tog trenutka razvijala. To se zove zona pelucida.

To je trenutak kada počinje implantacija embriona u matericu žene, koja će za devet meseci na svet doneti život.

To je i trenutak koji nauka još nije odgonetnula u potpunosti i jedini na koji ne može da utiče.

Neki tvrde da je to trenutak u kojem se oplodjena jajna ćelija preobraća u embrion. Na hiljade svetskih naučnika želi da poveruje u tu tvrdnju, radi legalizacije eksperimenata s ljudskim embrionima.

Takođe, to je jedini trenutak u kojem embrion ima pravo na izbor.

On će ili prihvatiti sudbinu i roditelje koje mu je neko u nekoj laboratoriji predodredio, ili će umreti.

Ovaj roman proistekao je iz dvogodišnjeg autorskog istraživanja, a zasniva se na intervjuima i konsultacijama sa specijalistima za in vitro

Ljudmila Filipova

oplodnju i embriolozima, proučavanju naučnih radova, analiza, izveštaja, časopisa i statistika, kao i na ličnim iskustvima pacijenata i oštećenih.

Roman je, ipak, samo umetnička fikcija.

Svi likovi, organizacije, institucije, korporacije i neprofitna udruženja u romanu su izmišljeni. Svaka sličnost s realnim fizičkim i pravnim licima je sasvim slučajna.

Cilj ove knjige jeste da razotkrije neke potresne mogućnosti razvoja sadašnjosti i budućnosti čovečanstva i naše planete.

Beleške o stvarnim osobama, institucijama, organizacijama, događajima i teorijama u autorskim fusnotama, citiranim radovima, prilogima i u „Beležnici istraživača“ sadrže realne informacije. To se ne odnosi samo na podatke koji su u pomenutim izvorima datirani posle 2008. godine, odnosno nakon izdavanja ove knjige.

Činjenice koje su pripisane budućim pokolenjima još su u rukama današnjice, a to znači da su i dalje promenljive veličine.

Iz Beležnice istraživača

Svake godine reproduktivne sposobnosti ljudi drastično se smanjuju.

Godine 2006. u Teksasu otvorena je prva zvanična privatna kriogenska banka za proizvodnju i prodaju embriona na svetu – Abrahamov centar života. Klijenti mogu da naručuju embrione za začeće iz kataloga koji klasifikuju biološke roditelje po rasnim i intelektualnim karakteristikama, zdravstvenom stanju, spoljašnjem izgledu, obrazovanju i genetskim odlikama. Uprava teksaske medicinske kompanije obećava 70% uspešnosti u odnosu na svetski prosek koji iznosi 25–30%.

Pri kraju 2006. godine postojalo je 400.000 smrznutih embriona samo u klinikama u SAD. Grube procene ukazuju da je u tečnom azotu zaleđeno najmanje četiri miliona ljudskih embriona, koji čekaju na svoju sudbinu na klinikama širom sveta. Neki od njih će biti uništeni, drugi će biti iskorišćeni u eksperimentima, treći će poslužiti za proizvodnju organa i ćelija. Četvrti će biti prodati ili poklonjeni porodicama bez dece. Među njima ima mnogo potencijalnih sestara i braće.

Industrija veštačke oplodnje u svojoj ponudi već ima sve. Već svako može na internetu da izabere oplodni materijal, jajne ćelije ili embrione, sortirane po genetskim obeležjima, koeficijentu inteligencije, rasi, obrazovanju, karakteru i spoljašnjosti bioloških roditelja. Pošiljka može da se dostavi i za jednu noć, zbog čega je ova usluga poznata kao overnight mail. Specijalizovane agencije takođe traže i nude jajne ćelije i gotove ljudske embrione preprodavcima.

Samo u SAD, u industriji veštačke oplodnje i reproduktivnih tehnologija obrću se na milijarde dolara.

* * *

29. avgusta 2000. godine, u državi Kolorado, rodio se Adam Neš, izabran nekoliko meseci ranije među nekoliko embriona zbog pogodnosti njegovih ćelija za lečenje krvnog oboljenja njegove sestre. Tada prvi put jedan embrion nije izabran zbog kvaliteta koji nagoveštavaju lepu budućnost deteta, već zato što će ti kvaliteti poslužiti drugome. Ima već na desetine dece koja su rođena s namenom da budu davaoci kad se rode.

Još od osamdesetih godina XX veka primenjuje se određena vrsta kloniranja u laboratorijama i industriji, tzv. tjuning (tuning). To je proces veštačke deobe embriona na identične jednojajčane blizance. Od jednog embriona mogu da se dobiju od dvoje do petoro blizanaca.

Još je krajem XX veka, i teoretski i eksperimentalno, dokazano da je kloniranje sisara moguće. Stvoreno je na desetine embriona kloniranih ljudi. O rođenim klonovima ne postoje zvanični podaci.

Tokom septembra 2007. godine britanske vlasti izdale su zvaničnu dozvolu za stvaranje transgenetskih embriona između čoveka i životinje.

Najsavršeniji kalendarski sistem na svetu, poznat kao majanski kalendar, odavno je predvideo da će smak sveta biti 2012. godine. Međutim, mnogi savremeni naučnici veruju da će tada, u stvari, doći do kraja evolucije ljudske svesti. I početak savršenstva.

Da li je moguće da će navedene činjenice izmeniti taj datum?

A ako jeste, kada će doći taj dan...

Prolog

– Kriv je! – objavio je sudija.

Triša Parson ostatak nije čula. U ušima joj je bubnjalo. U glavi pulsiralo. U duši gorelo.

Čitava sala skočila je na noge i aplaudirala. Takav ishod je većina i očekivala.

Pavel Vlčanov potražio ju je pogledom. Znao je da je rastrojena. Da je sama. Pogled mu je bio surov. Napustio je sudnicu i sklonio se u hladovinu dorskog stuba da je sačeka. Triša je trebalo da bude tu negde.

Nije mogao da je pusti tek tako da ode.

Ne posle svega što su proživeli zajedno...

Glava 1

Sedam meseci ranije

Atina, 2. maj

Zajedno.

Prvi put su hteli da budu sami, samo njih dvoje. U njegovom domu.

Anastasija je žudela za tim trenutkom čitave godine. Maštanje o Emilu davalo joj je snagu, bez toga ne bi dugo izdržala na imanju.

Bekstvo je isplanirala do najsitnijih detalja. Znala je da će se te noći Nikos vratiti kasno. Našla je među njegovim stvarima pozivnicu za još jednu dosadnu bankarsku večeru. Bila je sigurna da će otići. Njen otac je u poslednje vreme izlazio sve češće. Nikada ga nije nazvala tatom. Zašto? Zar je kao dete mogla da prepostavi da će se sve završiti ovako...

Stresla se od uzbuđenja. Adrenalin joj je rastao.

Vešto je rastvorila tabletu za spavanje u čaši čaja koju je odnela Janisu. Jedva se držao na nogama, ali je i dalje bio ekonom imanja Stavarekos. Nesrećnog starca je veoma dirnuo njen postupak. Zaključio je da je konačno shvatila koliko je voli.

A ona je otrčala niz stazu, pokraj trave i žbunova izgorelih na prošlogodišnjem suncu.

Anastasija je bila sitnog rasta i jedre građe. Uprkos tome, bila je krhka kao porcelanska lutka. Imala je dugu crnu kosu i svetle oči boje malahita. Glas joj je bio prepoznatljiv. Njegova punoća i snaga odudarale su od nežnosti njene spoljašnjosti. Kada bi plakala ili se smejala, postajao bi nekako promukao. Nosila je sivu trenerku i patike. Na leđima ranac. Ličila je na špijuna na tajnom zadatku.

Trčala je. U mislima joj je ponovo izronio Emilov lik. Njegovi svetlosmeđi uvojci. Oči – iste kao njene. Možda su njemu samo šarene pege bile malo veće. Obožavala je njegovo atletsko telo, ali najjači utisak na nju ostavljao je način na koji je gleda. Osećala je kako joj se stomak grči. Suvo granje i trava pucketali su pod njenim nogama...

Poslednjih godina bilo je sve teže naći zelenu površinu u Atini. Sunce i požari su sve pretvarali u pepeo. Imanje Stavarekos uzdizalo se u neposrednoj blizini nacionalnog parka na planini Parnita. Anastasijin otac potrošio je ogroman novac za tu zemlju, gde su nekada na slobodi trčale srne i lisice, s drveća dopirala pesma ptica pevačica, a sve mirisalo na zelenilo. Ali vatra i žega progutale su sve.

Sada je proleće pokušavalo iznova da probudi zemlju. Vazduh je nosio udaljenju aromu procvetalih pomorandži i svež planinski vetrić. Sunce se upravo sakrilo iza zapadnih brda, a njegovo mesto zauzeo sivi disk hladnog meseca.

Anastasija je osećala svoj dah u tišini; srce joj je dobovalo u ušima i borila se s nagoveštajima paranoičnog straha. Kao da su je njeni sopstveni koraci proganjali, a dečji strahovi vraćali u život. Kad je bila mala, plašili su je da ta staza vodi do zamka Gospodara Zlota – strašnog čudovišta koje će da je pojede. Staza je, u stvari, vodila do reke, a strašna priča služila je da znatiželjnu devojčicu drži podalje od opasnih virova.

Međutim, te večeri, dok se probijala kroz tamu, Anastasija je osetila da joj sreća rasteruje bojazni u duši. Emil je hteo da je povede sa sobom i pokaže grad u kojem je odrastao. Svoj rodni grad nije poznavao. Želeo je da je odvede na sva najdraža mesta i da s njom podeli uspomene. Znao je da će ga zavoleti jer ga je i on zavoleo. Bili su srodne duše. Kao izvajani od jednog kalupa. I ona je odrastala sama. Emil je bio siročić, a ona – izdanak bogate porodice. A ipak, oboje su oduvek bili sami...

Nikosove reči više ništa nisu značile. Sedam godina ju je zastrašivao. Gotovo! Više ga se nije plašila. Neka radi šta želi. Čak i da njena sloboda potraje samo jedno jutro, Anastasija je znala da вреди.

Kiša je padala kao iz kabla. Nebo se narogušilo i posivelo kad su prešli bugarsku granicu. Brisači na automobilu energično su rasterivali velike kišne kapi.

Čutali su. Naslađivali su se trenutkom kao deca koja su upravo otvorila božićne poklone.

Emil bi se povremeno našalio, a ona se kidala od smeha. Obuzelo ju je slatko nestrpljenje da ponovo vidi njegov dom. Samo je jednom tamo bila, i to noću. Tada su se upoznali i taj susret joj je promenio život...

Staklene sudbine

Priljubila se uz njegovu snažnu ruku i zatvorila oči. Želela je da se u potpunosti naslađuje trenutkom. Da ispije osećanje koje pruža duša. Vrto-glavicu i uzbuđenje koje joj je donedavno davao samo kokain... Sećanje ju je prenulo i otvorila je oči. Zahvatio ju je talas panike. Šta to radim? Zašto se odričem života? U mislima je ponovo videla žurke, muškarce, drogu...
Ne!

Ponovo se prepustila Emilu. Novi život joj je bi vredniji od kokaina i amfetamina na kojima je dosad živela. Dani bez datuma, noći bez sna. Posle onog dana sve se slilo u trans koji se ponavljao unedogled.

Više nije bila ista. Imala je Emila, a sada i bebu... Anastasija je stavila ruku na stomak da bi osetila život u sebi. Nije ga osetila. Još je bilo rano.

– Boli te nešto? – pitao ju je zabrinuto.

– Ne, ništa... Sve je u redu...

Želela je da mu kaže večeras. Ali ne ovde. Niti u seoskoj poslastičarnici u blizini imanja, gde su se sreli. Popili su po jedno piće da se ohrabre. Nisu se videli mesecima. Posle su popili još po jedno i krenuli u Bugarsku.

Htela je da mu do kraja večeri saopšti novost. Zamišljala je kako oboje sede na terasi, opijeni aromom lipa. Anastasija se prisetila dve lipa kraj njegove zadruge, koje su tada mirisale božanstveno. Valjda je i sada tako.

Osmehnula se. Provukla je ruku ispod njegove i obgrlila mu krsta.

– Golicaš me! – reagovao je.

– Volim te! – odvrtila je i pošla da ga poljubi.

Emil je skinuo desnu ruku s volana i nežno je pomilovao po kosi. Usne su im se dotakle.

Samo na trenutak...

Zaslepila ga je jaka svetlost. Prolomio se oštar zvuk sirene kamiona koji je leteo pravo na njih. Zapištale su kočnice.

Usledio je udarac. Strašan udarac.

Emil je pokušao da izbegne sudar s teretnjakom naglim okretanjem volana ka ogradi. Kola su iznenada postala laka. Odskočila su, prevrnula se preko metalne ograde i počela da se spuštaju ka obližnjoj njivi. Okrenula su se jednom. I još jednom.

Zatim je sve utihlo.

Masivan kamion uspeo je da zakoči pedesetak metara niže. Šofer je iz sve snage potrčao na mesto nesreće. Kraj ograde kao da se pokolebao i

zaustavio. Kola Emila i Anastasije ličila su na bespomoćnu izvrnutu bubamaru. Zadnji točkovi su se još okretali. Iako je vozilo izgledalo čitavo s tog rastojanja, gorivo je već isticalo iz rezervoara.

Kamiondžija se razumeo u motorna vozila i znao je da ovo može da eksplodira svakog časa. Verovatno je samo kiša odlagala neizbežno.

Preskočio je ogradu i oprezno se približio. Iznenada je primetio pokrete i krenuo ka prednjim vratima. Mladić je pokušavao da ispuzi napolje. Šofer mu je pomagao i primetio tanak mlaz krvi kako se sliva s njegove kose.

– Anastasija... Gde je Anastasija? – šaputao je Emil izgubljeno.

– Momče, treba da bežimo. Kola će eksplodirati... – povukao ga je kamiondžija.

– Gde je Anastasija?

Ovoga puta Emilov glas zvučao je promuklo. Istrgnuo se iz jakih ruku neznanca i posrćući krenuo tragom koji je u travi vodio do prevrnutog automobila.

Spazio je njeno nepomično telo izvaljeno u jarku. Ličila je na porcelansku lutku bačenu kraj puta. Nije se mrdala. Očigledno je ispala još posle prvog prevrtanja. Šofer se prvi nagnuo nad njom.

– Diše! – saopštio je. – Osećam slab puls.

Zaboravivši na svoje rane, Emil se sagnuo i podigao telo svoje voljene. Nosio ju je ka kamionu kao u transu. Tek posle desetak koraka okrenuo se šoferu koji je zabrinuto govorio nešto o policiji i hitnoj pomoći.

– Hoćeš li nas odvesti do najbliže bolnice? – pitao je Emil.

– Penji se. Nema problema. Pernik je najbliži.

Anastasija se i dalje nije micala. Na potiljku je imala ranu, a desna noga joj je bila neprirodno savijena. Verovatno slomljena.

Glava 2

London, 3. maj, 01:00

Triša naglo otvori oči. Bila je oblivena znojem, a srce joj je ludo lupalo.

Još jedan košmar.

Pridigla se na krevetu, ukočena u sumraku spavaće sobe. S mukom je uspevala da razmišlja trezveno. Da li se sve ovo stvarno dogodilo? Je li moguće da je toliko realno? Još je osećala hladnu kišu na licu.

Prešla je rukom preko čebeta i protresla glavu. Naravno da je to bio san.

Bilo je mnogo krvi...

I bolelo je... Tako snažan bol dosad nije iskusila. Da li je moguće sanjati tako da se s buđenjem ne može razlučiti istina od fantazije? Nešto slično događalo se samo u filmovima, ali ona nije glumica.

Triša nije smela da se pomeri. Kao neko ko, iako je primio anesteziju, sedi ukočeno ispod zubarske bušilice jer je čekanje na bol mnogo destruktivnije od samog bola.

Podigla je ruku i zagledala se u dlan. I dalje je drhtala.

Mislila je da se već navikla na košmare. Nije mogla da pretpostavi da će ponovo sanjati nešto što bi je užasnulo... Sve do ove noći.

Bez ustajanja, Triša se naterala da ponovo prođe kroz zloslutne epizode, da bi ih dobro zapamtila. Ako to ne učini odmah, znala je da će se san posle nekoliko sati raspršiti, a zameniće ga samo nejasna bolna uspomena. Da bi zaista prebrodila ovu situaciju, morala je da zapamti košmar i da ga ispriča psihijatru.

Ustala je i počela da opipava pod nogom. Tražila je papuču. Svaki put je sebi govorila da treba da slaže papuče jednu do druge, kao svi normalni ljudi, ali nikad to ne bi učinila.

Ljudmila Filipova

Dotakla je obazrivo potiljak. Bol nije jenjavao. Pomislila je da se slučajno nije u transu stvarno povredila.

Zar tako jako?

Odušala je od potrage za papučom i, s jednim obuvenim i jednim bosim stopalom, gegavim hodom krenula ka kuhinji. Sada je osećala bol i u nozi. Kao da ju je nešto pregazilo dok je spavala.

Nije upalila lampu da se ne bi u potpunosti razbudila. Otvorila je frižider, uzela flašu s hladnim mlekom i žedno počela da pije. Imalo je ukus brašna rastvorenog u vodi. Nije imalo ništa zajedničko s mlekom kojeg se sećala iz detinjstva.

Triša je kupovala samo „prirodni život“. Odbijala je čak i da proba mleko drugog proizvođača. Verovala je samo onima koji su tvrdili da gaje krave na plodnim pašnjacima Makedonije. Nije imala predstavu gde se nalazi Makedonija, ali ime je zvučalo ekološki.

Uspeh reklamne kampanje očigledno je potekao od etikete proizvoda brenda „Prirodni život“, na kojoj je bila fotografija mirnih i zadovoljnih krava. Ali ko je mogao da garantuje da one imaju bilo šta zajedničko s mlekom u flaši, ili da su uopšte iz Makedonije? Opet, ulivale su određeni osećaj spokoja.

Teškim koracima, vratila se do kreveta i uvukla pod ćebe. Do jutra je ostalo još samo nekoliko sati.

Glava 3

Nedaleko od Sofije, 3. maj

– Ne! Večeras nećemo doći – reče Emil ravnim glasom.

– Šta se dogodilo? – odjednom se uznemirio glas iz slušalice.

Emil se ugrizao za usnu. Loše vesti mogle bi da škode ženi u godinama. Kao dete ju je zvao „mama“. Sada je ponekad oslovi „bako“, mada je znao da mu nije ni jedno ni drugo. Marija je jednostavno bila dobra duša koju je država odredila da se stara o njemu. Emil drugu porodicu nije imao.

– Ne osećamo se baš najbolje – počeo je. – Ne možemo da stignemo danas.

– Ali ja sam sve spremila i čekam vas! Hajde, samo nešto da pojedete. Devojka, Anastasija, sigurno je gladna... A i ja želim da se upoznam s njom. Toliko si mi pričao o njoj.

– Ne večeras, bako. Moram da završavam polako. Uskoro... – jedva se zaustavio. Zamalo da se izlane da uskoro treba da dođe lekar.

– Kako vi kažete! – pomirila se Marija sa situacijom.

Emil začu njen uzdah i oseti još veću krivicu. Marija je bila poslednja osoba na svetu koju bi želeo da povredi. Ona je za njega bila više od majke.

Kada je imao godinu i nekoliko meseci, Emila su ostavili u sirotištu. Cela porodica doživela je tešku automobilsku nesreću u povratku iz Grčke. Emila su jedva spasli, a roditelji su preminuli na licu mesta. Kada su ga ispisali iz bolnice u gradu Sandanski, detence je nekakvim nepoznatim birokratskim putevima dospelo u dom u Perniku. Marija Atanasova, tadašnja direktorka doma, danonoćno je bdela nad njim i mali Emil se u potpunosti oporavio. Od nesreće, koje se nije sećao, ostala mu je samo jedna uspomena – nedostajalo mu je parče desnog uha.

Tada se, u noćima između života i smrti, razvila jaka veza između siročeta i osećajne žene. Emil je postao omiljeno dete gospođe Atanasove. Brinula se o njemu kao prava majka.

Kada je napunio četiri, primetila je njegov muzički talenat. Kupila mu je instrumente i usmeravala njegova interesovanja ka umetnosti. Pružila mu je šansu koju deca bez roditelja retko dobijaju. Ko se uopšte zanima za njihove talente i da li je neko od njih motivisan da ih razvija? Koliko li je samo muzičara, pesnika, umetnika i sportista tako ispustilo svoju srećnu zvezdu!

Emil je sa šest godina bio premešten u sirotište u Sofiji. Takav je bio zakon. Trebalo je da krene u školu. No, gospođa Atanasova ga ni tada nije napustila. Svake sedmice ga je posećivala, donosila mu stvari, omiljene đakonije, vodila ga kod zubara i na časove muzike.

– Žao mi je, Marija – šapnu Emil, a oči mu se napuniše suzama. Nervozno ih je obrisao kad je spazio da mu se muškarac u belom mantilu približava bolničkim hodnikom.

– Jeste li vi dovezli devojku koja je imala udes? – rekao je hladno.

– Da, Anastasiju. Kako je ona?

Oči lekara zastadoše na mladićevim grudima. Nokte je izgrickao skoro do krvi. Stalno ih je primicao ustima, kao đak koji čeka ispred direktorove kancelarije.

– Jeste li u srodstvu? – lekar ga je gledao ispitivački, kao da je sprovodio krivičnu istragu.

Emil je osetio da mu se dlanovi i stopala znoje. Jedva se suzdržavao da ne počne da viče. S velikim naporom je pokušavao da održi samokontrolu i da pročitá ime iznad džepa mantila. Slova su mu igrala pred očima, zato upita:

– Jeste li vi lekar?

– Doktor Antonov – odgovori odsečno. Osetivši veliku napetost kod mladića, sažali se i dodade: – Ja sam šef odeljenja za reanimaciju. – I ponovi: – Jeste li u srodstvu?

– Ne, prijatelj... Molim vas, recite mi kako je Anastasija...

Lice lekara poprimi izrazito ozbiljan i zabrinut izraz, kao da je čuo najstrašnije priznanje. Zatim pognu glavu.

Emil se uspaniči. Setio se da lekar o stanju pacijenta sme da govori samo s rodbinom. U tom trenutku nije mogao da se seti da li to važi za sve pacijente ili samo za one u smrtnoj opasnosti? Ili za preminule? Da je Anastasija došla svesti, rekla bi lekaru da je on čeka napolju, a ovaj čovek ovde nije znao ništa, jednostavno je tražio rodbinu.

Suze su mu ponovo navrle. S naporom je progovorio.

Staklene sudbine

– Molim vas, recite mi... – glas mu je tonuo.

Učinilo mu se da će se lekar sažaliti. Kao da se kolebao, ali je na kraju slegnuo ramenima.

– Žao mi je. Još ništa ne mogu da vam kažem. – I krenu nazad ka vratima na drugom kraju hodnika.

Glava 4

Doktor Antonov je bio šef Centra za hitnu medicinsku pomoć u Perniku. Centar se sastojao od dva reanimaciona, četiri lekarska, dva dečja i jednog transportnog tima.

Danas je koračao natmuren ka odeljenju za intenzivnu negu. Nosio je fasciklu s analizom krvi Grkinje koju su tokom noći dovezli sa slomljenom nogom i lakšom povredom glave. Operisali su je, ali se još nije osvestila.

Teški slučajevi bili su deo njegove svakodnevice i često su imali smrtni ishod. Doktor Antonov je odavno oguglao na to, ili je bar želeo da tako bude. Prirodno, ta bezosećajnost imala je cenu. Polako je umirao i on sam. U principu, lekari se trude da zadrže distanciranost što je više moguće.

Sada je bio koncentrisan na pacijentkinjine rezultate. Uporedio ih je s rezultatima njenog partnera – onog mladića u hodniku, koji bi svakog momenta mogao da padne u nesvest od zabrinutosti. Rekao je da nije u srodstvu s njom. Lekar je znao da su velike podudarnosti moguće, ali sad se prvi put susreo s jednom. Situacija je bila toliko neobična da je izgledala nadrealna. Jedna od užasnih grešaka prošlosti koju je danas neka viša sila pokušavala da ispravi.

Doktor Antonov je pogledao ka Grkinjinom krevetu. Intenzivna nega izgledala je kao soba za saslušanja, samo što je staklo kroz koje medicinsko osoblje nadzire pacijente bilo dvosmerno.

Pored Anastasije je stajao nepoznati muškarac. Poza koju je zauzeo zračila je napetošću. Podsećao je na vojnika u uniformi, čak i tako okrenut leđima. Na prijemnom odeljenju predstavio se kao njen otac. U njegovom pasošu, u rubrici državljanstvo, bilo je upisano „Grk“. Lekar se lako nakašlja da bi privukao pažnju hladne figure.

– Vi ste otac Anastasije Stavarekos?